

Vorbij linkse theekransjes en rechtse uitzettingsretoriek

Het oplossen van de integratie-impasse

We hebben een probleem in Nederland. Net als in eerdere perioden in onze vaderlandse geschiedenis hebben we te maken met stevige frictie tussen cultuurgroepen. De gelijkheid van ieder individu, verankert in de Grondwet, is niet meer altijd vanzelfsprekend. Niet iedereen heeft dezelfde kansen en onbegrip en angst in de samenleving nemen toe. DWARS maakt zich hier ernstige zorgen over en stelt het zich als doel om dit probleem bij de wortels aan te pakken.

De frictie waar op dit moment sprake van is, wordt veroorzaakt doordat niet iedereen op hetzelfde niveau meedraait in de samenleving. Groepen minderheden klieken aan elkaar vast, waardoor tussen cultuurgroepen in de samenleving een gevoel van wantrouwen en achterdocht ontstaat. In plaats van een open houding naar de samenleving keren groepen mensen naar binnen en benadrukken de eigen identiteit en afkomst.

Veel allochtonen Nederlanders worden buiten hun eigen familie en vriendenkring ontmoet met lage verwachtingen en vooroordelen. Ze voelen zich niet begrepen en niet gewaardeerd. Ook de leefwereld van de oude generatie biedt geen soelaas. De generatiekloof tussen 3^e generatie allochtonen en 2^e generatie allochtonen is groot. Teveel allochtone jongeren groeien op met een schrijnend tekort aan kansen en toekomstperspectief. Als gevolg daarvan onttrekken ze zich aan de buitenwereld, waarbij sommigen vervallen in criminaliteit of vandalisme. Dit versterkt de lage verwachtingen en vooroordelen en creëert een neerwaartse spiraal, die op het moment is uitgemond in de opmars van populistisch rechts onder Geert Wilders.

In de jaren '90 was de integratiekoers van links Nederland beperkt tot het verklaren van problemen onder het genot van een lekker kopje thee. Integratie zou vanzelf goed komen als de economische positie van achterstandgezinnen zou verbeteren. Populistisch rechts heeft terecht dit denkbeeld doorbroken, maar brengt een tegelijkertijd alleen symbolistische, contraproductieve oplossingen als het uitzetten van allochtone delinquenten en het inzetten van het leger en straatcommando's om de orde te bewaken. Wij komen nu met een visie die verder reikt dan zowel het linkse jaren '90 standpunt als het huidige rechts-populistische standpunt.

Voor goede integratie is meer nodig dan alleen pappen en nathouden. Het is een proces van geven en nemen. Je kunt een migrant pas aanspreken op nalatige integratie, op het moment dat je die migrant redelijke kansen hebt gegeven. DWARS wil migranten die kans bieden, maar vraagt daarvoor wel inzet terug. Integratie is voor ons van vier punten afhankelijk:

- 1. Het kennen van de samenleving en de Nederlandse taal.*
- 2. Eerlijke kansen voor alle jongeren.*
- 3. Het kunnen behouden van de eigen cultuur.*
- 4. Gebruik maken van je kansen.*

1. Het kennen van de samenleving en de Nederlandse taal

Een kans op een goede toekomst begint bij het kennen van de samenleving en de taal die er over het algemeen gesproken wordt. Om later een goede kans te maken bij sollicitaties naar werk of om anderzijds contacten te leggen buiten de eigen cultuurgroep in de samenleving, is het belangrijk om helder te kunnen communiceren in de Nederlandse taal, met de in het grootste deel van de samenleving gangbare non-verbale communicatie en omgangsvormen. Het komt helaas vaak voor dat autochtonen het als bedreigend ervaren als mensen in een onbekende taal communiceren.

Om de kansen van allochtonen te vergroten wil DWARS dat migranten een verplichte taal- en communicatiecursus volgen. De kwaliteit van deze cursus wordt door de overheid gewaarborgd. De cursus wordt door de staat gefinancierd en vervangt de huidige inburgeringscursus, die migranten zaken leert die weinig tot niets met integratie van doen hebben, zoals de bij het gros van de autochtone bevolking onbekende tekst van het Wilhelmus en details over de vaderlandse geschiedenis.

De cursus omvat lessen over de Nederlandse taal in geschrift en verbaal en lessen over gebruiken, omgangsvormen, normen en waarden zoals die gangbaar zijn in Nederland. Uitgangspunt is nadrukkelijk niet dat de cursisten deze gebruiken en omgangsvormen als zijn of haar eigen moet overnemen. De cursist moet slechts kennisnemen van het speelveld waar hij of zij in terecht komt en handvaten hebben om daar mee om te gaan. Integratie kun je immers niet afdwingen; je kunt alleen de middelen aanreiken.

Verder is DWARS van mening dat er nog harder moet worden ingezet op het wegwerken van taalachterstanden op scholen, zowel bij allochtone als autochtone jongeren die het ABN matig of slecht beheersen. Het kunnen beheersen van de taal is voor deze jongeren van groot belang voor hun toekomstperspectief. Hier moet extra geld en middelen beschikbaar voor komen.

DWARS wil:

- Een verplichte taal- en communicatiecursus in plaats van een inburgeringscursus, voor alle migranten.
- Extra geld en middelen voor het wegwerken van taalachterstanden op scholen.

2. Eerlijke kansen voor alle jongeren

Zonder redelijk toekomstperspectief raakt een jongere gedemotiveerd. Demotivatie onder zowel allochtone als autochtone jongeren leidt tot ongewenst en crimineel gedrag. Het is dus bijzonder belangrijk om elke jongere een eerlijke kans op een behoorlijk toekomstperspectief te geven. De overheid heeft de taak om te voorkomen dat herkomst en de sociaaleconomische positie van het gezin waar een jongere in opgroeit, de kansen van de jongere negatief beïnvloed.

Dit kan op een aantal manieren. Wat de scholen betreft heeft het lesgevend personeel een taak om verscherpt te letten op zwak presterende leerlingen. Elke school wijst een

functionaris aan die contact legt met het Centrum Jeugd & Gezin op het moment dat het vermoeden ontstaat dat de thuissituatie van een kind de leerprestaties negatief beïnvloed.

Discriminatie binnen de muren van de school is onacceptabel, ongeacht de grondslag van de school of de overtuigingen van leerlingen of het personeel. De onderwijsinspectie krijgt de taak hier zeer scherp op toe te zien. Scholen moeten kinderen met een achterstandspositie ook meer kunnen bieden; kleinere klassen en beter gewaardeerde leraren voegen toe aan het toekomstperspectief van elke jongere. Daarom vindt DWARS dat er veel meer moet worden geïnvesteerd in onderwijs.

Ook op de arbeidsmarkt moet discriminatie zo goed mogelijk worden tegengewerkt. Om eerlijke kansen te bevorderen worden bedrijven verplicht een clausule in hun jaarverslag op te nemen, met de inspanningen die zijn verricht om het personeelsbestand zo divers mogelijk samen te stellen.

DWARS wil:

- Elke school stelt een functionaris aan voor contact met het Centrum Jeugd & Gezin.
- Scherpere controle onderwijsinspectie op discriminatie binnen schoolmuren.
- Investeren in onderwijs.
- Een verplichte clausule in het jaarverslag van ieder bedrijf om inspanningen op diversiteitsbeleid toe te lichten.

3. Het kunnen behouden van de eigen cultuur

Cultuur, afkomst en overtuigingen zijn zaken die onze identiteit bepalen. Om die reden alleen al is het onverantwoord om immigranten te vragen afstand te doen van hun cultuur of geloof. Als een immigrant met wantrouwen en intolerantie wordt benaderd, zal de tegenreactie negen van de tien keer niet veel beter zijn. Mede hierom is DWARS tegen het afschaffen van dubbele nationaliteiten.

Er zijn echter wel beperkingen op het beleven en praktiseren van de eigen cultuur en het eigen geloof. In ons land zijn wetten en regels waar iedereen, inclusief alle migranten, aan gebonden zijn. Deze regels houden ondermeer in dat je niet discrimineert, dat je homo's en vrouwen in hun waarde laat en dat iedereen het recht heeft om zijn mening te uiten, ook als je daar aanstoot aan neemt. Het is essentieel dat migranten deze regels begrijpen en accepteren. Gelijkheid van ieder individu heeft namelijk twee kanten; er kan ook geen sprake zijn van een uitzonderingspositie.

Verder vindt DWARS het belangrijk dat iedereen de kans krijgt over zijn of haar identiteit heen te kijken en in aanraking kan komen met andere culturen. Daarom moet in de samenstelling van wijken de spreiding van culturen centraal komen te staan. Zwarte en witte wijken moeten langzaam meer kleur gaan krijgen.

DWARS wil:

- Tolerantie voor andere culturen en religies stimuleren.
- De dubbele nationaliteiten niet verbieden.
- Actief spreidingsbeleid voor een pluriform beeld van cultuur in alle wijken.

4. Gebruik maken van je kansen

De overheid en de Nederlandse samenleving hebben de taak om migranten voldoende kansen te bieden. Dit legt de verantwoordelijkheid bij de migranten om deze kansen met beide handen aan te grijpen. DWARS weet dat de meeste migranten gemotiveerd en welwillend zijn om kansen te pakken en mee te doen. Het kleine groepje migranten dat deze welwillendheid ontbeert en het daarmee verziekt voor de rest, houden wij echter niet de hand boven het hoofd.

DWARS wil dat iedereen die een bijstandsuitkering geniet streng wordt gehouden aan de sollicitatie- en werkacceptatie plicht. Weigering of ongemotiveerde inzet komt voor rekening van de bijstandsgerechtigden. Tevens krijgt de taal- en communicatiecursus voor migranten een verplicht karakter; zonder actieve deelname wordt de machtiging tot voorlopig verblijf (MVB) verlengd in plaats van omgezet in een verblijfsvergunning. Uitzonderingen op deze regel zijn migranten met een aantoonbare psychische of fysieke aandoening die deelname aan de cursus onmogelijk maakt. Het ministerie van justitie behoudt zich het recht om in schrijnende gevallen individuen van de cursusplicht te ontheffen.

DWARS wil:

- Strenger toezicht op het naleven van de sollicitatie- en werkacceptatieplicht bij bijstandsuitkeringen
- Actieve deelname aan de taal- en communicatiecursus voorwaarde laten zijn voor een definitieve verblijfsvergunning.

Samenvattend

DWARS vindt het een doodsteek voor de integratie om mensen uit te sluiten. Maar alleen weerwoord bieden aan populistten is echt onvoldoende. Het politieke debat moet uit de impasse van uitzettingsretoriek versus theekransjes worden getrokken. In onze plannen bieden wij kansen aan migranten en jongeren uit sociaaleconomisch zwakke gezinnen. Deze kansen zijn echter niet vrijblijvend en komen met de verantwoordelijkheid ze aan te grijpen. DWARS wil daarom het kaf van het koren scheiden en alleen investeren in migranten die echt willen meedoen. Zo werken we toe naar een nieuw harmonieus Nederland.